

RELAȚII PĂRINȚI – COPII, ÎNCOTRO? STUDIU COMPARATIV

Ana Fântână, Dina Popa*

***Abstract:** Education a soul, shaping it, does not only involve guiding it towards an informational system based on acquiring knowledge, but also towards a formative system of embracing the moral values. As the soul bears the image of God, school must use the religious element in order to stimulate the students conscience. The religious education has an important role in shaping one's character, but parents should also create a proper environment for producing a spiritual state favourable to morality. There have been major changes lately in the relationship between parents and children and they tend to increase as children grow up. Some of the causes have been identified in the research I started in 2011 by aplying questionnaires to parents of secondary and high school students.*

Both parents and teachers should be involved in establishing an efficient social communication. This is the reason why we have searched for concrete ways for achieving an efficient partnership between family and school.

***Keywords:** Education, parents, teachers, partnership, morality.*

A educa un suflet, a-l forma și a-l convinge pentru un anumit fel de viață, nu înseamnă numai a-l dirija spre un sistem informațional bazat pe asimilare, ci și spre unul formativ, al percepției adevăratelor valențe spirituale și morale.

Pentru că sufletul are imprimat chipul lui Dumnezeu, școala - promovând educarea sufletelor - trebuie să folosească în mod explicit elementul religios pentru consolidarea conștiinței elevilor. Și dacă școala își asumă funcția educativă și se străduiește în a forma

---

* **Ana Fântână**, Teacher, at “Lucian Blaga” High School, Sebeș, Alba County, Romania; **Dina Popa**, Teacher at “Lucian Blaga” High School, Sebeș, Alba County, Romania.

caractere, învățământul religios este armura fundamentală a formării caracterelor¹, căci formarea bunelor deprinderi, exercitarea moralității nu pot deveni autentice fără producerea unei dispoziții sufletești favorabile moralității ce își au începutul în familie.

Cu toate că acest fapt presupune asumarea responsabilității de către părinți în educarea copiilor, în ultimul timp se constată modificări semnificative ale relației părinți-copii, care se amplifică pe măsură ce copiii cresc.

Cauzele sunt multiple, unele dintre acestea fiind identificate în cercetarea pe care am inițiat-o în 2011² prin administrare de chestionare părinților unor elevi din ciclul gimnazial și liceal și pe care am reluat-o în 2016 pentru a identifica o serie de tendințe.

În scopul realizării unei comunicări sociale optime, este nevoie de implicare constructivă și comunicare, atât din partea dascălilor cât mai ales din partea părinților, de aceea propunem câteva modalități concrete de acțiune pentru realizarea unui parteneriat familie – școală eficient, bazat pe convingerea că fiecare copil are nevoie de cei doi factori amintiți.

IPOTEZA ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII

Datele cercetării au fost culese cu ajutorul chestionarului, elaborat pe baza următoarelor ipoteze: părinții, care neglijează din diferite motive aspectele ce țin de problemele interioare ale copilului, așteaptă ca aceste probleme să fie discutate de către copii la școală cu profesorul diriginte, în cadrul orei de religie cu profesorul / preotul sau cu psihologul școlar.

Studiul de față își propune să compare date colectate în 2011 și în 2016.

---

¹ Bulacu, părintele Mihail, *Pedagogia creștin-ortodoxă*, Constanța, Editura Școala Brâncovenească, 2009, p. 315.

² Ana Fântână, *Relația părinți-copii, încotro? Analiza rezultatelor unei cercetări pe bază de chestionar administrat părinților*, în Monica Opreș (coord), „Demersuri investigative în educația religioasă”, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010, p. 210-222.

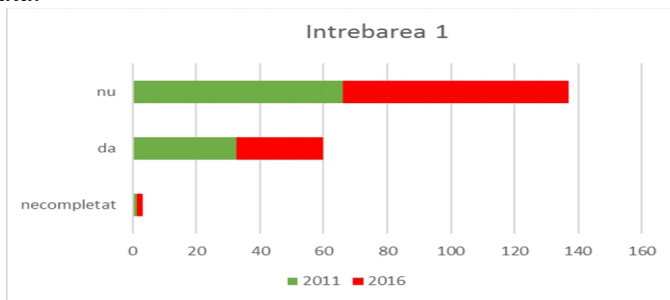
În anul 2011 au fost aplicate 772 chestionare în localitățile Sebeș, Cugir și Cîmpeni, atât la școli generale cât și la licee. Eșantionul a cuprins 77,97 % femei și 17,74 % bărbați³. În 2016 au fost aplicate 350 chestionare în localitatea Sebeș și satele din jur, atât la școli generale cât și la licee, cu următoarea pondere: 77,5 % femei și 17,3 bărbați.

Chestionarul cuprinde 14 itemi de diferite tipuri, prin care am urmărit aspectele:

- cunoașterea relației părinți – copii
- stabilirea modului în care părinții se implică în viața școlară și particulară a copilului
- aflarea punctelor sensibile ale acestei relații
- identificarea elementelor constitutive unei posibil plan de intervenție pentru ameliorarea problemelor părinți-copii.

ANALIZA DATELOR

Prima întrebare și-a propus să afle părerea părinților la afirmația tot mai des întâlnită în spațiul public: ”Părinții nu își cunosc copiii”. Răspunsurile arată faptul că doar o treime o consideră adevărată.

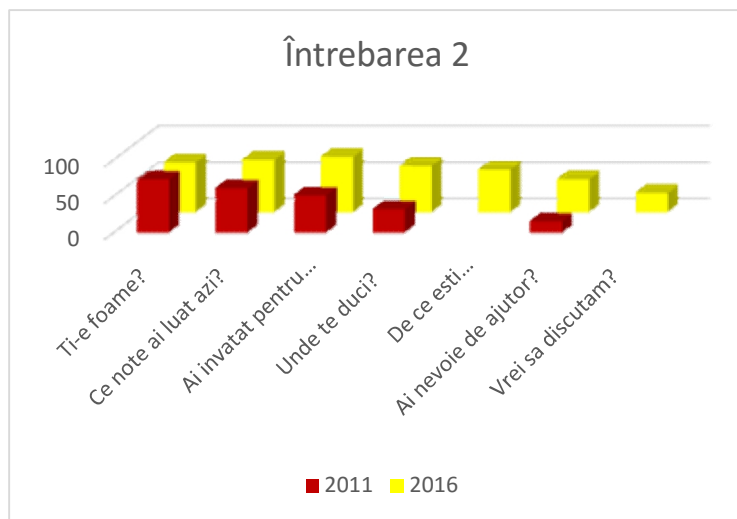
Fig. 1 Procentul părinților care consideră că expresia ”Părinții nu își cunosc copiii” este adevărată, în ceea ce îi privește

---

³ Ana Fântână, *Relația părinți-copii, încotro? Analiza rezultatelor unei cercetări pe bază de chestionar administrat părinților...*, p. 211.

În ambele cercetări principala motivație a adulților are la bază relația de încredere și sinceritate dintre ei și copii.

Întrebarea nr. 2 conține o listă de nevoi ale copiilor formulate interogativ, părinții fiind solicitați să aleagă cinci dintre ele de care se interesează în mod frecvent.

Fig. 2 Diagrame de comparație privind procentul întrebărilor puse în mod frecvent de părinți copiilor lor, evidențiat de cele două cercetări

Se observă din diagramă că predomină nevoile primare, ale celor legate de siguranța unui loc de muncă obținut în urma studiilor și a siguranței personale cum ar fi: *Ți-e foame?*, *Ai învățat pentru mâine?*. Într-o măsură mică, părinții adresează întrebări care să răspundă nevoilor de încredere, dragoste, dezvoltare spirituală: *De ce ești vesel/supărat?*, *Cum te înțelegi cu colegii?* și altele. În 2016 apar modificări semnificative de procente și noi întrebări alese de părinți, întrebări care vizează latura morală/interioară a copiilor.

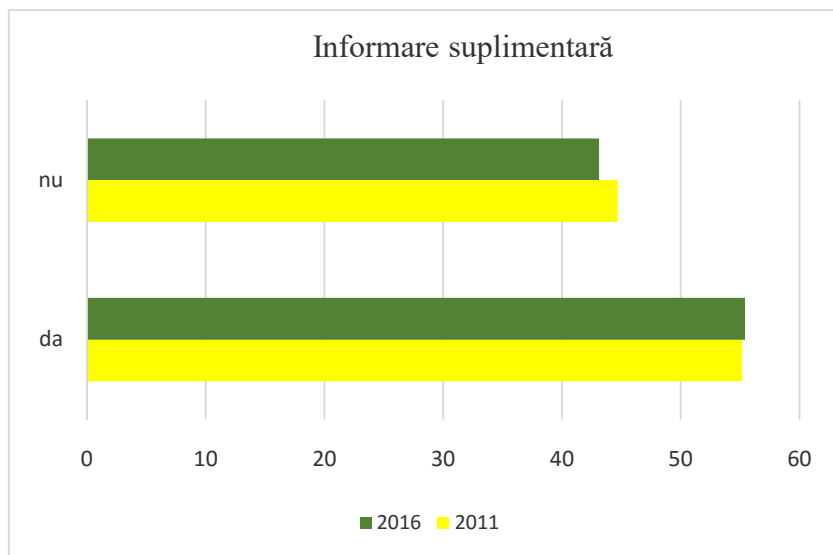
Chiar dacă la prima întrebare, peste 60% dintre părinți spun că relația cu propriul copil se bazează pe încredere și sinceritate, procentul sincerității, ca însușire a persoanei, este mic, așa cum se observă din răspunsurile oferite la **întrebarea nr. 3** ce urmărea

însușirile evidente la copilul personal. Și alte însușiri au fost semnalate de părinți, într-adevăr cu procente mici, cum ar fi: credința, conștiinciozitatea, hărnicia, curajul.

Însușirile copilului	2011 %	2016 %
politețe	20,07	41,42
respect	16,96	47,14
bunătatea	Sub 10 %	32,28
sinceritatea	Sub 10 %	29,14

Tabelul 1 Procentul părinților privind însușirile fiului/fiicei, în cele două cercetări

La întrebarea nr. 4 dacă simt nevoia să se informeze suplimentar despre ceea ce se întâmplă în viața fiului/fiicei lor părinții au răspuns:

Fig. 3. Diagrama de comparație privind părerea părinților legată de informarea suplimentară

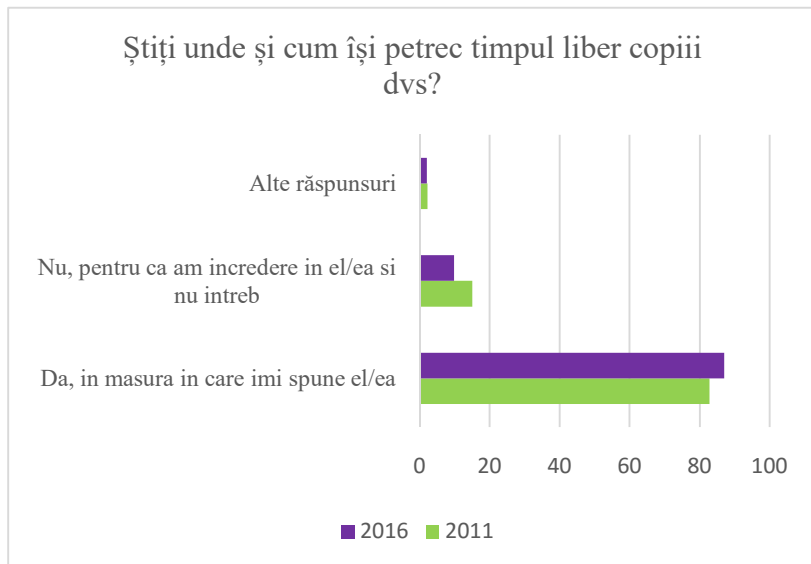
Răspunsurile sunt motivate astfel: cei care au ales "Da" consideră că trebuie să îl cunoască mai bine, cei care au ales "Nu" au încredere în copil și că acesta e sincer.

Referitor la timpul petrecut împreună cu copiii lor (**întrebarea nr. 5**) diagrama de structură din Tabelul 2 reflectă dificultăți de comunicare dintre părinți și copii în 2011. Procentul crește în cazul părinților care petrece câteva ore pe zi cu copilul. În 2016, părinții devin mai responsabili și mai conștienți de rolul pe care îl au în viața copilului.

Răspuns	2011 %	2016 %
zilnic, câteva minute	58,41	32,4
zilnic, câteva ore	24,22	58,1
la sfârșit de săptămână	11,26	3,2
doar când mă solicită	6,11	6,4

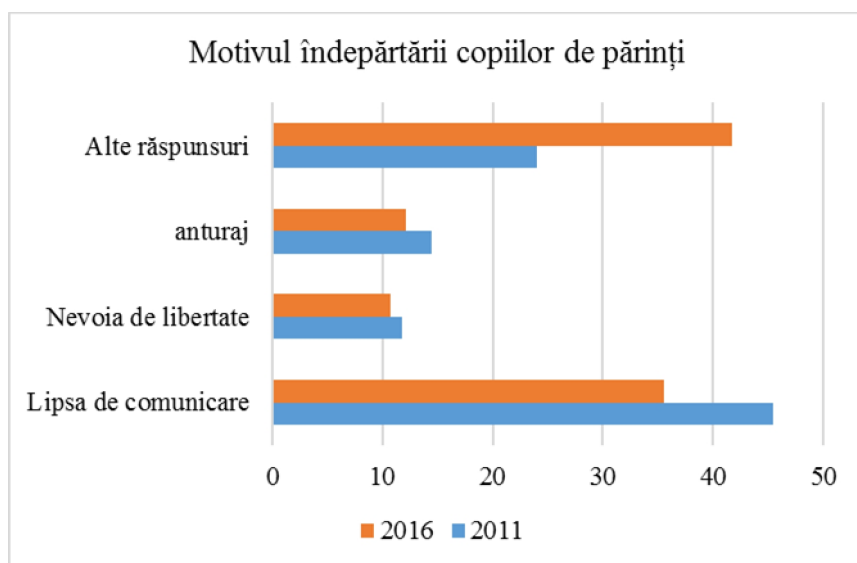
Tabelul 2 Prezentarea comparativă a răspunsurilor celor doua cercetări la întrebarea 5

Din răspunsurile la **întrebarea nr. 6** am aflat că 87 % dintre părinți știu unde și cum își petrece timpul copilul, însă în măsura în care aceștia le spun, pe când 9,8% nu îi întreabă pentru că au încredere în ei. Aceste răspunsuri vin ca o întărire a răspunsurilor date și la celelalte întrebări legate de tipul relației pe care părinții o au cu proprii copii.

Fig. 4 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 6 a celor două cercetări

Prin **întrebarea nr. 7** am vrut să aflăm opinia părinților privind principalul motiv care i-ar putea îndepărta pe copii de ei, pe măsură ce aceștia cresc. Dintre motive amintim: lipsa de comunicare, conflictul dintre generații, anturajul acestora fiind cu cea mai mare pondere. Alte răspunsuri date de părinți ar fi: severitatea părinților, atenția scăzută a părinților, minciuna copiilor, lipsurile materiale inclusiv plecarea părinților în străinătate.

Fig. 5 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 7 a celor două cercetări

Sau în tabelul de mai jos:

Răspunsuri	2011 %	2016 %
Lipsa de comunicare	45,46	35,5
Nevoia de libertate	11,78	10,7
Anturaj	14,5	12,1
Alte răspunsuri	23,99	41,7

Tabelul 3 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 7 a celor două cercetări

Din răspunsurile la întrebările nr 8 și nr. 9 am întocmit o listă a lucrurilor care îi mulțumesc / nemulțumesc pe părinți și care sunt aceleași în ambele cercetări, diferă doar procentele

- a. Lucrurile care îi mulțumesc pe părinți în relația cu fiul/fiica lor

Lucruri care mulțumesc	2011 %	2016 %
sinceritate	22,27	20,7
comunicare	11,65	13,6
cuminenție	18,39	12,7
încredere	6,6	13,3
respect	9,45	12,1

Tabelul 4 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 8 a celor două cercetări

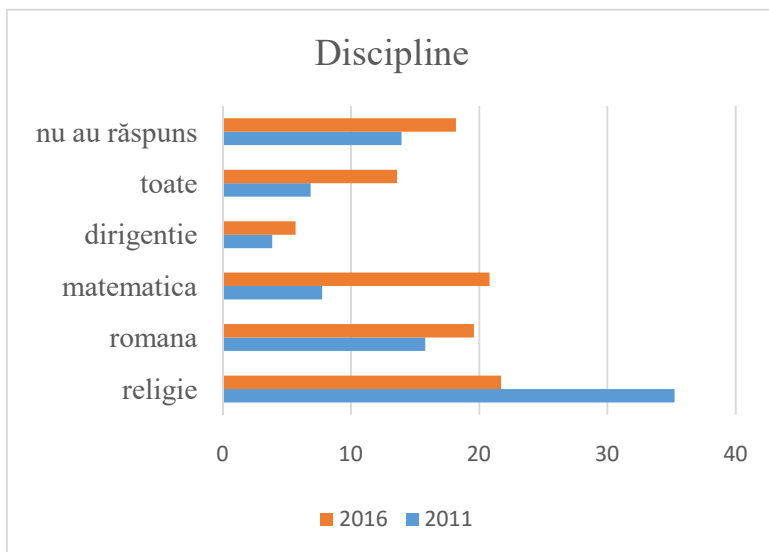
- b. Lucrurile care îi nemulțumesc pe părinți în relația cu fiul/fiica lor

Lucruri care nemulțumesc	2011 %	2016 %
comunicare redusă/timp puțin	4,27	24
Nu învață	5,69	10,7
calculator	5,31	10,9
minciuna	4,4	7,2

Tabelul 5 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 9 a celor două cercetări

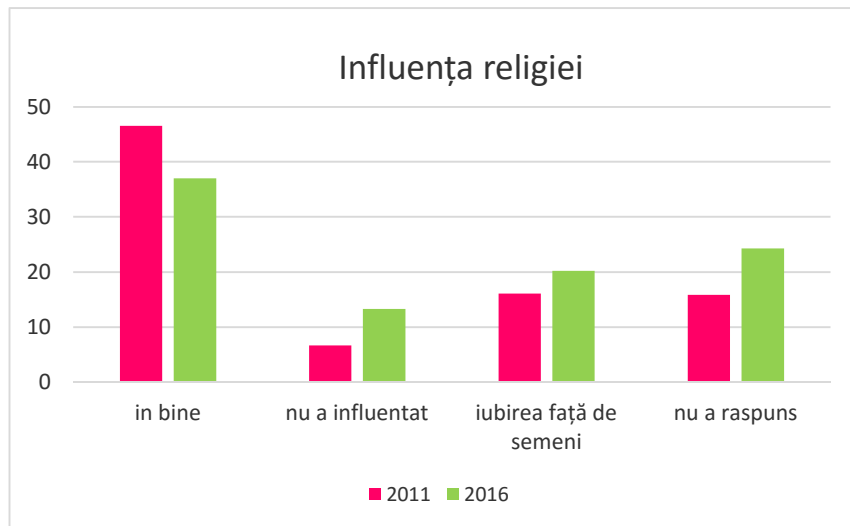
Aici apar diferențe vizibile în cercetarea din 2016, care sunt în contradicție cu răspunsurile date la întrebarea 8 dar și însușirile alese de părinți la întrebarea 3. O explicație ar fi că părintele nu își cunoaște copilul, e destul de ocupat, iar educația o plasează în responsabilitatea școlii.

În ceea ce privește importanța disciplinelor de învățământ în formarea și dezvoltarea caracterului unui copil - întrebarea nr. 10 – alegerile părinților sunt redată în figura 11.

Fig. 6 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 10 a celor două cercetări

În ambele cercetări, religia apare ca fiind disciplina care contribuie la modificarea comportamentului copilului, la întărirea credinței și la dezvoltarea iubirii față de semeni:

Fig. 7 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 11 a celor două cercetări

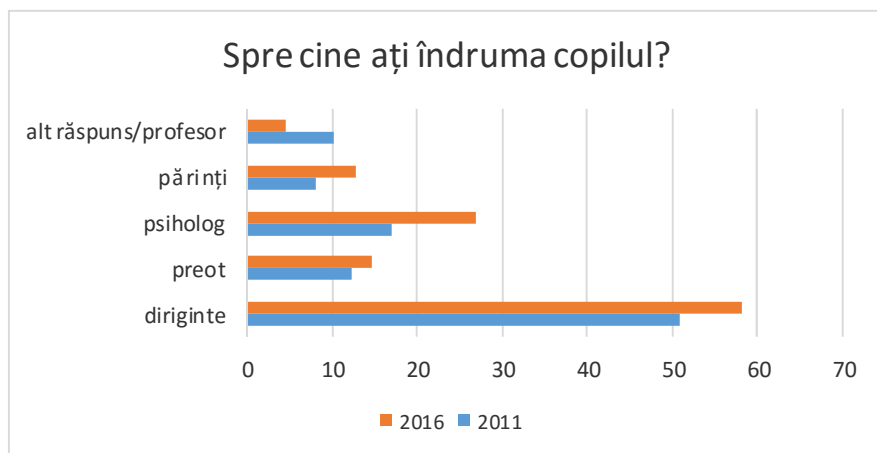
Cercetarea noastră a mai reliefat prin răspunsurile date la **întrebarea nr. 12** un aspect deosebit de important, legat de dorința părinților de a participa împreună cu proprii copii la activități organizate de școală de tipul: excursii, voluntariat, dezvoltare personală. Procentele sunt apropiate, cei mai mulți dintre părinți doresc să participe.

Activități organizate de școală	2011 %	2016 %
da	70,2	67,63
nu	36,16	29,76

Tabelul 6 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 12 a celor două cercetări

Din **întrebarea nr. 13** reiese un alt aspect ce a avut în vedere opțiunea părinților privind alegerea de către aceștia a unei persoane

potrivite pentru a-l sprijini pe fiul/fiica lor în rezolvarea anumitor probleme:

Fig. 8 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 13 a celor două cercetări

Din analiza diagramei reiese că, în ambele cercetări, tot școala este preferată pentru rezolvarea problemelor, dirigințele beneficiind de încrederea părinților, urmat de psiholog și preot. În 2016 a crescut și procentul părinților care se consideră potriviți în a-și ajuta copilul (12, 71%), indicând o mică modificare a relației părinți – copii.

Răspunsurile sunt explicate parțial și prin faptul că peste 50% dintre părinți petrec puțin timp cu copiii lor. Motivele cel mai des invocate sunt legate de lipsa timpului și oboseala, așa cum sunt prezentate în tabelul comparativ.

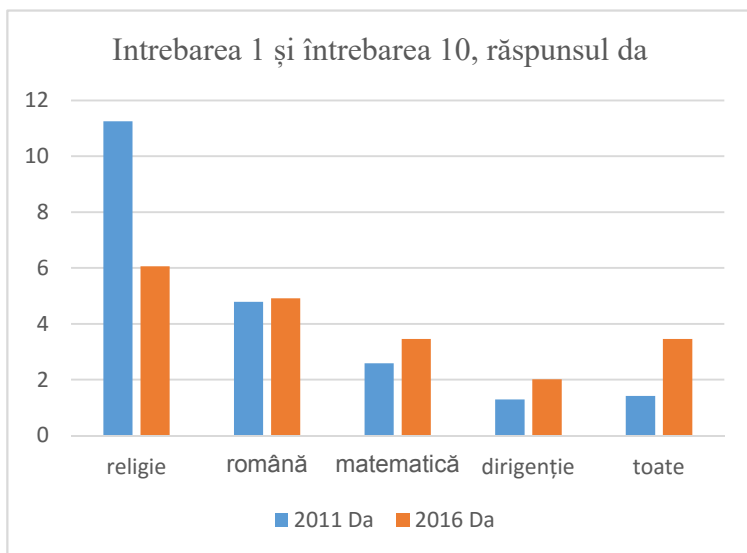
Răspunsuri	2011 %	2016 %
petrec timp, nu caut scuze	27,2	29,2
nu am timp	45,46	33,2
oboseala	11,01	9,8
alte răspunsuri	7,27	9,6

Tabelul 7 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 14 a celor două cercetări

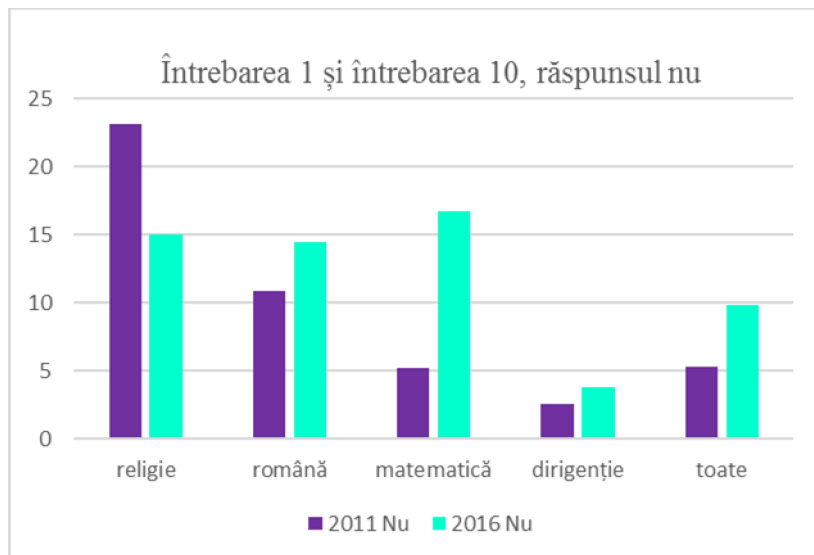
Procentul de părinți care lasă totul pentru a-și petrece timpul cu copiii lor este de 27,20% apropiat de cel al părinților care își petrec câteva ore cu ei 24,22 în cercetarea din 2011. În cercetarea din 2016 procentul de părinți care lasă totul pentru a-și petrece timpul cu copiii lor este de 29,2% – mai mare decât în 2011 – însă mult mai apropiat de cel al părinților care petrec zilnic câteva minute cu ei 32,4%

O analiză a răspunsurilor la întrebările nr. 1 și nr. 10 relevă faptul că părinții, indiferent dacă își cunosc sau nu copilul, aleg religia drept disciplina care contribuie la cel mai înalt nivel la dezvoltarea caracterului.

- a. Răspunsul Da
b. Răspunsul Nu

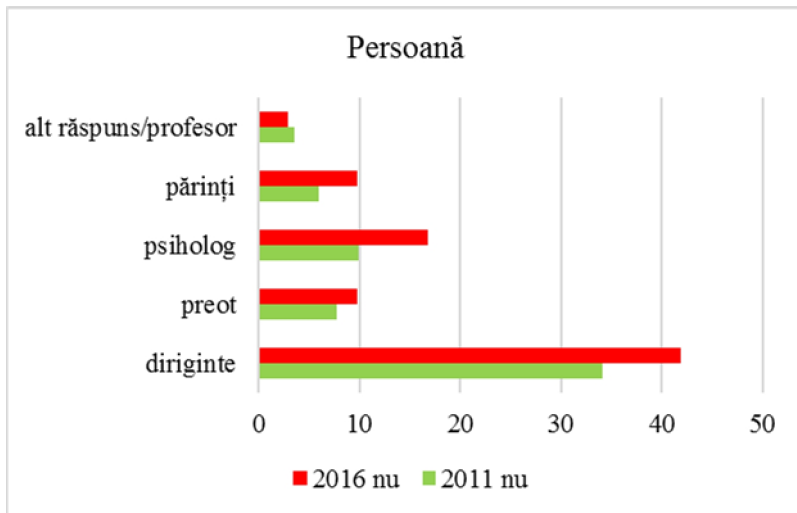
Fig. 9 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 1 și întrebarea nr. 10 a celor două cercetări: răspunsul Da la expresia ”Părinții nu își cunosc copiii” și ”Care dintre materiile pe care le studiază fiul/ fiica dumneavoastră contribuie în cea mai mare măsură la modificarea în bine a comportamentului lui/ei?”

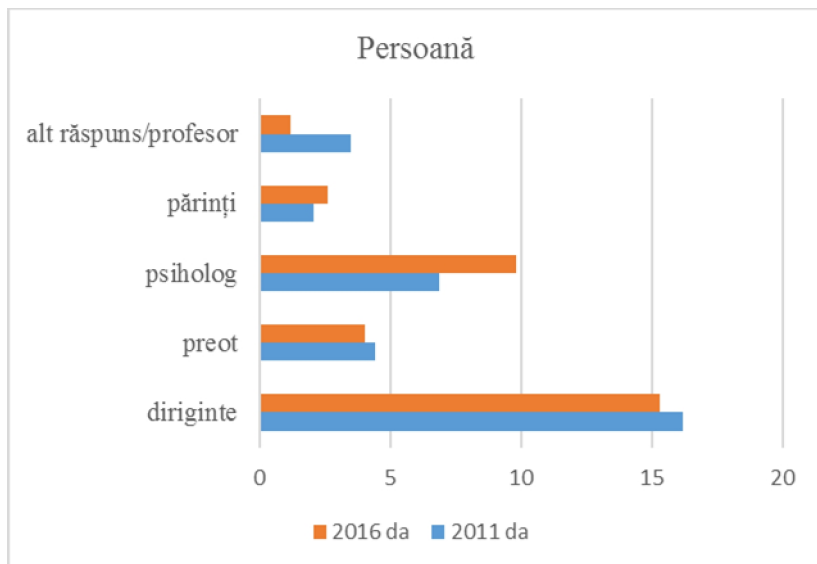
Fig. 10 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 1 și întrebarea nr. 10 a celor două cercetări, răspunsul Nu la expresia ”Părinții nu își cunosc copiii” și ” Care dintre materiile pe care le studiază fiul/ fiica dumneavoastră contribuie în cea mai mare măsură la modificarea în bine a comportamentului lui/ei?”

În ceea ce privește alegerea persoanei care îi poate ajuta în rezolvarea problemelor (**analiza întrebărilor nr. 1 și nr. 13**), indiferent de răspunsul dat la întrebarea nr. 1, se regăsește aceeași distribuție a răspunsurilor pentru întrebarea nr. 13, dirigențele fiind principalul sprijin identificat de părinți pentru rezolvarea problemelor copiilor lor.

- a. Răspunsul nu
- b. Răspunsul da

Fig. 11 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 1 și întrebarea nr. 13 a celor două cercetări, răspunsul Nu la expresia ”Părinții nu își cunosc copiii” și ” Dacă fiul/ fiica dumneavoastră ar avea o problemă, spre cine l-ați îndrepta să îl/ o îndrume?”

Fig. 12 Prezentare comparativă a răspunsurilor întrebării nr. 1 și întrebarea nr. 13 a celor două cercetări, răspunsul Da la expresia ”Părinții nu își cunosc copiii!” și ” Dacă fiul/ fiica dumneavoastră ar avea o problemă, spre cine l-ați îndrepta să îl/ o îndrume?”

Din graficele de mai sus reiese că profesorii sunt apreciați de către părinți, că la școală se abordează teme care îi pregătesc pe tineri pentru viață, dar în același timp și faptul că le părinții le acordă puțin timp copiilor.

Concluzii

Părinții elevilor de azi recunosc faptul că a fi părinte nu este un lucru deloc ușor, nevoia de implicare cu toată ființa în educarea copilului este tot mai mare, pe măsură ce societatea devine tot mai deschisă și accesul la informație tot mai facil. Este foarte bine înțeleasă expresia: „Nimic nu poate înlocui educația primită acasă”, chiar și în cazurile când timpul alocat în familie educației copiilor este redus. Școala completează, desăvârșește educația religios-morală primită în familie, aducând o notă distinctivă în planul educației intelectuale.

Diferențele de opinii dintre părinți și copii au existat întotdeauna, indiferent de societatea în care trăim. Copiii de azi vor să fie independenți, pe fondul preocupării părinților pentru siguranța locului de muncă, pentru stabilitatea financiară. Acesta ar putea fi unul din motivele pentru care părinții lasă uneori educația copiilor mai mult în seama școlii.

Relația cu fiul / fiica trebuie să se bazeze pe încredere, sinceritate, să fie profundă – să nu urmărească doar aspectele materiale ale vieții, ci și gândurile, dorințele, temerile, bucuriile lor, căci educația face diferența între oameni. Părinții se arată preocupați de întărirea relațiilor afective din cadrul familiei, pe baza iubirii față de copii, cu intenția explicită de a-i susține pe aceștia pentru a avea performanțe și succes în viață. Acestea sunt incerte însă, mai ales în cazurile în care părinții recunosc faptul că nu-și cunosc foarte bine copiii.

Nu este deloc omis rolul religiei în educarea copiilor, care, așa cum precizează și părinții în răspunsurile lor din chestionar, îi face pe copii mai buni, mai respectuoși, mai responsabili.

Diferențele procentuale care apar între cele două cercetări, realizate în anii 2011 și 2016 pe baza aceluiași instrument de cercetare pun în evidență îndeosebi dorința părinților de a schimba ceva în relația cu propriul copil, dorința de a-i da acestuia o educație sănătoasă.

Totodată, școala poate să vină în întâmpinarea părinților printr-un set de activități comune, care ar putea cuprinde: discuții individuale / consiliere psihologică și pastorală, lectorate cu părinții, la care să fie invitate persoane specializate în educația adolescenților (preot, psiholog școlar), realizarea unor activități ce vor urmări dezvoltarea abilităților de comunicare a părinților, participarea părinților, alături de copii, la activități extrașcolare desfășurate de școală, activități cu elevii, ce vor urmări dezvoltarea unui stil de viață sănătos, armonios, precum și de autocunoaștere a potențialului și capacităților personale (în special prin implicarea preotului, profesorului de religie, psihologului/consilierului școlar).

Pentru o educație de bună calitate este nevoie deopotrivă de familie și de școală, de colaborarea eficientă a celor doi factori pentru ca elevul/copilul să se simtă în siguranță dar și apreciat.

CHESTIONAR ADMINISTRAT PĂRINȚILOR

Veți găsi mai jos câteva întrebări referitoare la anumite aspecte legate de relația dumneavoastră cu fiul/ fiica dumneavoastră, care v-a adus acest chestionar. Nu există răspunsuri bune sau răspunsuri rele la aceste întrebări. Trebuie să vă exprimați cu sinceritate punctul de vedere referitor la problemele semnalate. Vă asigurăm că răspunsurile la întrebări sunt confidențiale, de aceea nu vă cerem să vă scrieți numele pe chestionar.

Cum completați chestionarul? – Scrieți răspunsul în spațiul prevăzut/ Completați datele în funcție de cerința din întrebare/ Încercuiți varianta aleasă de dumneavoastră/ Notați cu X varianta aleasă etc.

1. În ultimul timp se aude tot mai des expresia: “Părinții nu își cunosc copiii”. În ceea ce vă privește, o considerați adevărată?

Da   Nu   Motivați răspunsul ales _____

2. Notați cu X cinci din întrebările de mai jos, pe care le adresați cel mai des fiului/ fiicei dumneavoastră?

_____ Ți-e foame?

_____ Ce note ai luat astăzi?

_____ Ai învățat pentru mâine?

_____ Ce s-a mai întâmplat în serialul pe care îl urmărești?

_____ Unde te duci? Cu cine te întâlnești? Cât stai?

_____ Te-ai rugat astăzi?

_____ De ce ești supărat/ vesel?

_____ Ai nevoie să te ajut la ceva?

_____ De ce nu mă ascuți?

_____ Cum te mai înțelegeți cu colegii?

_____ Vrei să discutăm?

_____ De ce nu îmi spui adevărul?

_____ Altă întrebare: _____

3. Alegeți din lista de mai jos, trei dintre însușirile care sunt cele mai evidente la fiul/ fiica dumneavoastră (*Vă rugăm să le notați cu I, II, III, în ordinea importanței*):

_____ politețea

_____ credința

_____ respectul

_____ bunătatea

_____ rugăciunea

_____ curajul

_____ cumpătarea

_____ cumințenia

_____ sinceritatea

_____ simțul umorului

____ hărnicia
____ conștiinciozitatea

____ curajul
____ cumpătarea

4. Simțiți nevoia să vă informați suplimentar despre ceea ce se întâmplă în viața fiului/ fiicei dumneavoastră?

Da

Nu

Care este motivul? _____

5. Cât de mult alocăți din timpul dumneavoastră liber pentru a-l petrece doar cu fiul/ fiica dumneavoastră?

____ zilnic, câteva minute

____ zilnic, câteva ore

____ la sfârșit de săptămână

____ doar atunci când mă solicită

Ce activități desfășurați în acest timp? _____

6. Știți cum își petrece fiul/ fiica dumneavoastră timpul liber?

____ Da, în măsura în care îmi spune el/ ea

____ Da, în măsura în care aflu de la alții acest lucru

____ Nu, pentru că am încredere în el/ea și nu întreb

____ Nu, pentru că oricum nu îmi spune adevărul

7. Care credeți că este principalul motiv ce îi îndepărtează pe copii de părinții lor, pe măsură ce cresc? _____

8. Scrieți trei lucruri care vă mulțumesc în relația cu fiul/ fiica dumneavoastră.

1. _____

2. _____

3. _____

9. Scrieți trei lucruri care vă nemulțumesc în relația cu fiul/ fiica dumneavoastră.

1. _____

2. _____

3. _____

10. Care dintre materiile pe care le studiază fiul/ fiica dumneavoastră contribuie în cea mai mare măsură la modificarea în bine a comportamentului lui/ei?

Motivați alegerea făcută:

11. Notați în spațiul de mai jos modul în care considerați că disciplina religie a influențat până acum viața/ comportamentul fiul/ fiicei dumneavoastră:

---

12. Ați fi dispus/ă să participați la activități organizate de școală în comun cu fiul/ fiica dumneavoastră?

Da

Nu

Dacă *Da*, la ce activități? _____

13. Dacă fiul/ fiica dumneavoastră ar avea o problemă, spre cine l-ați îndrepta să îl/ o îndrume?

___ diriginte

___ profesorul/ profesoara de _____

___ preot

___ psiholog

___ altă persoană _____

14. Care este scuza dumneavoastră utilizată cel mai des atunci când fiul/ fiica dumneavoastră vă solicită să vă petreceți timpul cu ei?

DATE DE IDENTIFICARE:

Vârsta: _____ ani

Genul: feminin masculin

Număr copii: _____ fete _____ băieți

Ultima școală absolvită: Școală clasele I-VIII liceu

școală profesională facultate

Starea civilă: căsătorit divorțat necăsătorit

Rezidența (unde locuiți): urban/ oraș rural/ comună, sat

Vă mulțumim!

Bibliografie

1. Bocoș, M., Opreș, D. și Opreș, M., *Cercetarea în domeniul educației religioase și al educației morale*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2006.
2. Bulacu, Pr. Mihail, *Pedagogie creștin-ortodoxă*, Constanța, Școala Brâncovenească, 2009.
3. Dumitru, Ion Al., *Consiliere pedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*, Iași, Editura Polirom, 2008.
4. Fântână, Ana, *Relația părinți-copii, încotro? Analiza rezultatelor unei cercetări pe bază de chestionar administrat părinților*, în Monica Opreș (coord), „Demersuri investigative în educația religioasă”, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010.
5. Mucchielli, Alex, *Arta de a comunica*, Iași, Editura Polirom, 2005.
6. Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, București, Editura Didactică și pedagogică, 1996.
7. Opreș, M., Opreș, D., *Cercetare și religie, repere și demersuri comune*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2013.